

FORSVARSMATERIELL

Markedsundersøkelse

2025018242-38

P1118 Standardiserte fartøy til Sjøforsvaret

INNHold

1	INNLEDNING	3
1.1	Formål med markedsundersøkelsen	3
1.2	Tidligere markedsundersøkelser	3
1.3	Om Forsvarsmateriell	3
1.4	Standardiserte fartøy til Sjøforsvaret - Generell beskrivelse og ambisjon for P1118	3
2	INNHold I RESPONS PÅ RFI	5
2.1	Bakgrunnsinformasjon	5
2.2	FMA ønsker kortfattet informasjon om:	6
3	SIKKERHETSGRADERT ANSKAFFELSE	7
4	ADMINISTRATIVT	7
4.1	Kommunikasjon	7
4.2	Tentativ tidsplan for byggekontrakt	7
4.3	Leverandørenes deltakelseskostnader mv	7
4.4	Offentlighet	8
4.5	Etiske retningslinjer	8
4.6	Overholdelse av sanksjonslover	8
4.7	Tidsfrist	9
5	VEDLEGG	9

1 INNLEDNING

1.1 Formål med markedsundersøkelsen

Forsvarsmateriell (FMA) gjennomfører denne markedsundersøkelsen for å innhente informasjon fra markedet til bruk i prosjektplanlegging og etablering av kontraktsstrategi for bygging av standardiserte fartøy til Sjøforsvaret.

Det konseptuelle designarbeidet startet andre kvartal 2026 og har som mål å bli ferdigstilt fjerde kvartal, hvor blant annet det konseptuelle generalarrangementet (GA) vil foreligge. Det kan også være aktuelt å designe noe videre før designgrunnlaget overføres til skipsbygger. Designet vil bli videreutviklet i den detaljerte designfasen hvor verftet(ene) som er kontrahert for å bygge fartøyene vil være involvert.

Leveringsplanen angir første fartøy levert i 2030.

1.2 Tidligere markedsundersøkelser

Det er tidligere kunngjort en bredere markedsundersøkelser for prosjektet, se Doffin 06.05.2025 (referanse 2025-106926).

Det er per tid også ute en spesifikk markedsundersøkelse på våpensystemer, se Doffin 22.04.2026 (referanse 2026-107231) med frist for respons 22. mai 2026.

1.3 Om Forsvarsmateriell

FMA er en del av forsvarssektoren, direkte underlagt Forsvarsdepartementet (FD). FMA skal sikre at Forsvaret og øvrige virksomheter i forsvarssektoren har tilgang til kostnadseffektivt og sikkert materiell og tjenester i tråd med vedtatte langtidsplaner. FMAs hovedoppgaver er anskaffelse og avhending av materiell for Forsvaret og andre etater under FD.

FMA Maritime kapasiteter (MARKAP) anskaffer alt maritimt materiell til Forsvaret, og vil gjennomføre anskaffelsen av standardiserte fartøy på vegne av Forsvaret. Prosjekt P1118 inngår i prosjektporteføljen til MARKAP og er lokalisert på Haakonssvern.

Mer informasjon er tilgjengelig på www.fma.no.

1.4 Standardiserte fartøy til Sjøforsvaret - Generell beskrivelse og ambisjon for P1118

1.4.1 Mandat og konseptvalgutredning

Etter oppdrag fra FD har Sjøforsvaret levert en konseptvalgutredning (KVU) for Standardiserte fartøy. Konseptvalgutredningen hensyntar føringene fra langtidsplanen og har utredet alternative konseptuelle løsninger for å dekke Sjøforsvarets behov. KVU vektlegger en tydelig ambisjon om å **standardisere og redusere variasjonen** i flåtens struktur for og blant annet legge til rette for kosteffektiv drift og vedlikehold.

Studien bygger på det grunnleggende premisset at Sjøforsvarets behov kan dekkes ved å utvikle og anskaffe **standardiserte plattformer** i to størrelseskategorier.

Det er planlagt å anskaffe inntil 28 standardiserte fartøy til det norske Sjøforsvaret, og det planlegges videre ut fra et estimert antall på 10 standardiserte fartøy til internasjonale partnere, foreløpig fordelt som følger:

	Havplattformer ca. LOA 99 m 35-45 hovedmannskap 20-25 oppdragsbesetning Maksimal fart 18–20 knop		Kystplattformer ca. LOA 63 m 23-33 hovedmannskap 10-15 oppdragsbesetning Maksimal fart 18–20 knop
Marine (middels militær ytelse)	4	10 - til	12
Kystvakt (lavere militær ytelse)	6	internasjonale partnere	6

Marinefartøyene vil ha middels ambisjoner for militær ytelse. Kystvaktens fartøy vil ha lavere ambisjoner for militær ytelse.

Fartøyene skal designes og bygges så sivilt som mulig og med et plattformdesign som er ment å sikre operasjonell pålitelighet og kostnadseffektivitet gjennom hele deres levetid.

De fire typene fartøy vil ha noen forskjeller i de permanent integrerte kapasitetene samt hvilke moduler som kan tas om bord på operativ utplasseringsbasis.

Plattformene som skal anskaffes må være tilpasningsdyktige med tilstrekkelig vekstmargen slik at ny teknologi og nye systemer kan introduseres i løpet av plattformens levetid. Dette betyr at eksisterende utstyr kan byttes ut eller oppgraderes uten å kreve store, tidskrevende og kostbare modifikasjoner av plattformene.

I tillegg til fartøy til det norske Sjøforsvaret, er det aktuelt med eksport til andre allierte nasjoner. Det er ambisjoner om å øke antall fartøy ut over det som er angitt her.

For internasjonale behov kan eventuelle krav til industrisamarbeid måtte bli aktuelt å løse for norsk industri.

1.4.2 Standardisering av fartøy

Standardiseringen skal følge tre innsatsområder:

1. Mellom systemer, delsystemer, filosofier og materialer/utstyr/komponenter.
2. Mellom sivile og militære standarder og utstyr.
3. Mellom nasjoner.

Hovedmålet med standardisering er å øke operasjonell tilgjengelighet for fartøyene. Det forventes å øke fleksibiliteten, interoperabiliteten både nasjonalt og internasjonalt, redusere livssykluskostnader og legge til rette for bemanning og kompetansebygging på tvers av fartøystypene. Enklere og raskere integrasjon og oppgradering av systemene bør øke evnen til å støtte innovasjon gjennom hele fartøyets levetid.

Standardisering mellom fartøystypene der det er hensiktsmessig, for eksempel:

- Skipsplattformssystemer: Kontrollsystemer, kraner, fremdriftsanlegg, motorer, sanitæranlegg osv. Videre filosofi om systemoppbygging, plassering av komponenter, rom, inkludert føring av kabler, rør, korridorer og trapper osv. der det er rimelig.
- Våpen, sensorer, kommando og kontroll: Brosystem, kampledelse, våpen, sensorer, systemer for interoperabilitet (IKT), modulære kapasiteter.

- **Logistikkstøtte:** Vedlikeholdssystemer, digital tvilling, konfigurasjonsstyring, reservedeler, forsyningskjede, infrastruktur for sikkerhet, trenings- og simuleringsfasiliteter, samt fasiliteter for medisinsk behandling.

En viktig del av arbeidet med standardisering pågår nå gjennom utviklingen av et konseptdesign for fartøysklassen. Det må søkes videre standardisering både i konkurransefasen og byggefasen, her vil skipsbyggerne få en sentral rolle.

2 INNHOLD I RESPONS PÅ RFI

2.1 Bakgrunnsinformasjon

FMA ønsker å sikre bred konkurranse om byggingen av de standardiserte fartøyene og utreder hvordan norsk industris potensial kan benyttes, jf. føringer fra Langtidsplanen.

FMA deler her nærmere informasjon med markedet om hvordan vi ser for oss at anskaffelsen kan gjøres med mål om å få bedre og mer konkrete respons, men ønsker samtidig ikke at markedet skal være innskrenket av dette.

FMA ønsker i denne omgang besvarelser fra aktører i verftsmarkedet. Besvarelsene bør være så konkrete og kortfattede som mulig, uten omfattende markedsføringsbrosjyrer eller tilsvarende tilleggsinformasjon.

FMA skal innen sommeren utarbeide en nærmere strategi for byggefasen. Et helt grunnleggende spørsmål er:

Skal omfanget settes ut i en konkurranse med mål om å ende opp med én skipsbygger eller flere skipsbyggere (hver av disse også omtalt som totalleverandør). Her ser FMA for seg at en «skipsbygger» kan være ulike konstellasjoner av skipsverft og evt. integratorer.

Alternativ 1	Alternativ 2
Én totalleverandør	To eller flere totalleverandører

FMA gjør oppmerksom på at også løsninger utenfor det som skisseres i denne RFI kan bli aktuelle, da dette er en pågående strategiprosess.

Oppdeling av omfanget opsjoner og batcher:

FMA ser for seg en oppdeling mellom fast omfang og en balansert bruk av opsjoner. På grunn av antallet fartøy som planlegges bygget, vurderes også oppdeling i batcher.

Oppsettet under er ment for å illustrere ulike prinsipper for oppdeling, og presenterer ikke hvordan konkurransen nødvendigvis vil bli.

Der vi beskriver «batcher» er dette enten nye konkurranser eller videreføring av leveranser uten at de bygger på forpliktende opsjoner. Nye batcher kan potensielt bli levert av en ny totalleverandør.

Mulig oppsett ved alternativ 1 (én totalleverandør):

«Alt i en konkurranse»

Fast omfang	Opsjon
-------------	--------

19 fartøy	19 fartøy
-----------	-----------

«Oppdeling i batcher»

Fast omfang	Opsjon
9 fartøy (batch 1)	10 fartøy (batch 1)

Batch 2
19 fartøy

Mulig oppsett ved alternativ 2 (forutsatt to skipsbyggere):

«Alt i en konkurranse»

Skipsbygger	Fast omfang	Opsjon
Skipsbygger 1	10 fartøy	10 fartøy

Skipsbygger	Fast omfang	Opsjon
Skipsbygger 2	9 fartøy	9 fartøy

«Oppdeling i batcher»

Skipsbygger	Fast omfang	Opsjon
Skipsbygger 1	5 fartøy (batch 1)	5 fartøy (batch 1)

Batch 2
10 fartøy

Skipsbygger	Fast omfang	Opsjon
Skipsbygger 2	4 fartøy (batch 1)	5 fartøy (batch 1)

Batch 2
9 fartøy

Oppdeling ved alternativ 2:

FMA vurderer oppdeling herunder mellom:

- A. Havplattformer og Kystnære.
- B. Kystvaktversjoner og Marineversjoner.

Dvs. at én skipsbygger bygger de havgående mens en annen bygger de kystnære, eller en mer brukerorientert oppdeling der den ene skipsbyggeren bygger kystvaktfartøyene (i begge størrelser), mens den andre bygger marinefartøyene (i begge størrelser).

2.2 FMA ønsker kortfattet informasjon om:

1. Leverandørens **vurdering** av ulike alternativer og oppdelinger som skissert over. Innspill på alternative organiseringer av anskaffelsen kan også foreslås.
2. Leverandørens **kapasitet** for bygging i perioden 2028-2038.
3. Hvilke eventuelle **leverandørkonstellasjoner** leverandøren ser for seg.

4. Innspill til **hvordan krav til standardisering kan ivaretas** dersom kontrakt inngås med flere skipsbyggere. Herunder samarbeid mellom totalleverandører i kontraktsgjennomføringen.
5. Prosjektet ønsker **innspill på de største risikoene** leverandøren har identifisert for prosjektet, og hvordan disse best mulig kan mitigeres.

3 SIKKERHETSGRADERT ANSKAFFELSE

Anskaffelsen vil være sikkerhetsgradert. En sikkerhetsgradert anskaffelse, definert i sikkerhetsloven § 9-1, innebærer at leverandøren kan få tilgang til eller tilvirker sikkerhetsgradert informasjon (§ 5-3) eller får tilgang til skjermingsverdige objekter eller infrastruktur (§ 7-1).

Før en sikkerhetsgradert anskaffelse iverksettes, skal prekvalifiserte leverandører:

- være fra en stat eller jurisdiksjon som Norge har inngått tilstrekkelig forsvars- og sikkerhetssamarbeid med,
- inngå en sikkerhetsavtale med oppdragsgiver,
- sørge for at deres personell innehar nødvendig autorisasjon og sikkerhetsklarering.

FMA oppfordrer alle potensielle leverandører til å sette seg inn i Nasjonal Sikkerhetsmyndighet (NSM) sin veileder i anskaffelser etter sikkerhetsloven.

4 ADMINISTRATIVT

4.1 Kommunikasjon

FMA benytter konkurransegjennomføringsverktøyet Mercell ved gjennomføring av markedsundersøkelsen.

All kommunikasjon og informasjonsutveksling i markedsundersøkelsen skal skje elektronisk gjennom kommunikasjonsmodulen i Mercell.

Spørsmål kan stilles helt frem til innleveringsfrist, men FMA kan ikke garantere at svar blir gitt på spørsmål som kommer inn tett mot innleveringsfrist. Spørsmål som har betydning for alle, vil bli anonymisert og svar blir formidlet til alle.

4.2 Tentativ tidsplan for byggekontrakt

Ultimo juni 2026: Informasjon til markedet med signal om valgt strategi.
Medio august 2026: Kunngjøring av prekvalifisering.
Ultimo oktober 2026: ITT (forespørsel) ut til prekvalifiserte leverandører.

4.3 Leverandørenes deltakelseskostnader mv.

Kostnader som potensielle leverandører pådrar seg i forbindelse med utarbeidelse, innsending eller oppfølging av denne markedsundersøkelsen, er leverandørenes eget ansvar og vil ikke bli refundert.

Oppdragsgiver er ikke forpliktet til å inngå kontrakter med noen leverandører, og deltakelse i markedsundersøkelsen vil ikke pålegge oppdragsgivere noen økonomiske forpliktelser overfor leverandørene.

4.4 Offentlighet

4.4.1 Offentlighet

For allmennhetens innsyn i dokumenter knyttet til en offentlig anskaffelse gjelder lov 19. mai 2006 nr. 16 om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova) og reglene i lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) om taushetsplikt.

Opplysninger som anses som forretningshemmeligheter er imidlertid unntatt offentlighet etter offentliglova § 13, jf. forvaltningsloven § 13.

Leverandøren bes derfor om å levere en utgave av besvarelsen der eventuelt innhold som anses som forretningshemmeligheter er sladdet. Den sladdede versjonen av dokumentet skal ledsages av en liste over sladdet innhold og en kort redegjørelse for hvorfor innholdet anses som forretningshemmeligheter.

Ved begjæring om innsyn, skal Oppdragsgiver uavhengig av dette foreta en selvstendig vurdering av om opplysningene er av en slik art at oppdragsgiver plikter å gi innsyn. Dersom FMA mottar innsynsbegjæring, vil det gis innsyn i den sladdede versjonen av dokumentet.

4.4.2 Samarbeid i forsvarssektoren

Ved å levere svar på markedsundersøkelsen aksepterer leverandøren at oppdragsgiver har rett til å dele innsendt informasjon med allierte partnere og andre nasjoner i den grad det er nødvendig for prosjektet. All informasjonsdeling er underlagt konfidensialitetsforpliktelser.

4.5 Etsiske retningslinjer

FMA og alle ansatte i forsvarssektoren skal opptre i samsvar med god forretningsskikk og sikre høy forretningsetisk standard i sin saksbehandling i alle faser i anskaffelsesprosessen. Likeledes forventer FMA at alle leverandører følger god forretningsskikk og har høy forretningsetisk standard. Det vises til vedlegg 1 *Etsiske retningslinjer for næringslivkontakt i forsvarssektoren* og Vedlegg 2 *Varsomhet, taushetsplikt og habilitet*.

4.6 Overholdelse av sanksjonslover

FMA anmoder om at interesserte leverandører gjør seg kjent med gjeldende sanksjonslover og er bevisst på dette.

Det følger av forskrift 21. mars 2014 nr. 301 om restriktive tiltak vedrørende handlinger som undergraver eller truer Ukrainas territoriale integritet, suverenitet, uavhengighet og stabilitet (sanksjonsforskrift Ukraina) § 8n at, det med visse unntak, er forbudt å tildele offentlige kontrakter til:

- a) russiske statsborgere, fysiske personer bosatt i Russland eller juridiske personer etablert i Russland,
- b) juridiske personer, hvis eiendomsrettigheter direkte eller indirekte er mer enn 50 % eid av fysiske eller juridiske personer nevnt i bokstav a over, eller
- c) fysiske eller juridiske personer, som handler på vegne av eller på instruks fra fysiske eller juridiske personer nevnt i bokstav a eller b over,

inkludert dersom de står for mer enn 10 % av kontraktsverdien, underleverandører, leverandører eller enheter hvis kapasitet leverandøren støtter seg på.

Ifølge sanksjonsforskrift Ukraina vil oppdragsgiver avvise slike leverandører fra fremtidig konkurranse.

Videre forventer oppdragsgiver at leverandørene overholder enhver annen sanksjonslov, og at hverken leverandøren eller dennes styremedlemmer eller ledende ansatte som er engasjert, eller skal engasjeres,

- a) er oppført på en liste over virksomheter, personer eller organer som er underlagt sanksjoner i henhold til sanksjonslover, eller
- b) eies, kontrolleres av eller opptrer på vegne av en person, organ eller virksomhet som er oppført på en liste over virksomheter, personer og organer som er underlagt sanksjoner i henhold til sanksjonslover.

Sanksjonslover betyr enhver lov, resolusjon og/eller forskrift, handelsembargo, restriktivt tiltak og/eller beslutning implementert, vedtatt, pålagt og/eller håndhevet av den norske stat.

4.7 Tidsfrist

FMA vi ser frem til å motta deres respons og anmoder om at respons på markedsundersøkelsen fremsendes via kommunikasjonsmodulen i Mercell innen **29. mai 2026**.

5 VEDLEGG

Vedlegg 1: Etiske retningslinjer for næringslivkontakt i forsvarssektoren

Vedlegg 2: Varsomhet, taushetsplikt og habilitet